

85.0003.83.2020

INTERPELACJA

Zielona Góra, 3 sierpnia 2020 r.

Składająca : radna Aleksandra Mrozek

Data : 3 sierpnia 2020 r.

Dotyczy: **Budowy Centrum Zdrowia Matki i Dziecka w Zielonej Górze i oddziaływania Centrum na organizację i jakość opieki pediatrycznej w regionie.**

Pani Marszałek,

Samorząd województwa i Uniwersytet Zielonogórski realizują projekt -budowa Centrum Zdrowia Matki i Dziecka w Zielonej Górze. Lubuska pediatria jest w bardzo trudnej sytuacji a Centrum nie może być traktowane jako panaceum na wszystkie problemy lubuskiej pediatrii chociażby ze względu na jego wielkość. W placówce mają się znaleźć 52 łóżka pediatryczne, w tym wydzielone 6 zakaźnych oraz nieznaną liczbą innych specjalistycznych (aktualnie na oddziale dziecięcym w Zielonej Górze jest 40, a wcześniej było w powiecie 70), a także dodatkowe 12 onkologicznych i 6 intensywnej terapii. Owszem Centrum stworzy bazę dydaktyczną dla uczelni i poprawi infrastrukturę Szpitala Uniwersyteckiego w Zielonej Górze ale nie rozwiąże wszystkich problemów opieki zdrowotnej nad dziećmi. W trosce o faktyczną poprawę opieki pediatrycznej w województwie lubuskim jest konieczność dokonania oceny oddziaływania Centrum na organizację i jakość opieki pediatrycznej w regionie. Warto podkreślić, że nakłady przeznaczane ze środków zewnętrznych na tę inwestycję uniemożliwiają pozyskanie środków na inne cele „pediatryczne” na terenie województwa. Budowa Centrum Matki i Dziecka w Zielonej Górze może częściowo zmienić tę sytuację, jednak jej ukończenie planowane jest dopiero na rok 2021, a do tego nie towarzyszy tej inwestycji tworzenie systemu zapewniającego koordynację opieki od poziomu POZ i szpitala rejonowego. Wymaga to zmian organizacyjnych i infrastrukturalnych, o które środowisko pediatryczne zabiegają bezskutecznie od lat. Problemy stanowią m.in. usytuowanie placówki w południowej części województwa, niewielki w stosunku do dotychczasowego oddziału dziecięcego w Szpitalu Uniwersyteckim wzrost liczby łóżek czy postępująca wraz z budową Centrum degradacja innych jednostek, w tym Oddziału Dziecięcego z Pododdziałem Neurologii i Oddziału Chirurgii Dziecięcej w Szpitalu Wojewódzkim w Gorzowie. Zastrzeżenia budzi też fakt, że ta inwestycja została przygotowana bez udziału większości konsultantów wojewódzkich w dziedzinach pediatrycznych i innych przedstawicieli administracji wojewody. W związku z powyższym bardzo proszę o odpowiedź na następujące pytania:

1. Czy została przeprowadzona analiza oddziaływania Centrum na organizację i jakość opieki pediatrycznej w regionie? Jeżeli tak to jaki zespół dokonał tej analizy i jakie są wnioski z niej wypływające?
2. Czy w związku z budową Centrum , jego wyposażaniem i pozyskiwaniem specjalistycznej kadry nie ulegną degradacji oddziały pediatryczne w szpitalach powiatowych?
3. W praktyce realizacja inwestycji powinna przebiegać równoległe z pozyskiwaniem kadry do jej funkcjonowania- jakie mamy zabezpieczenia gwarantujące zatrudnienie specjalistycznej kadry w Centrum?
4. Dlaczego tak ważna inwestycja została przygotowana bez udziału większości konsultantów wojewódzkich w dziedzinach pediatrycznych- Czy nie będzie to stanowiło problemów dotyczących jej otwarcia?

Z wyrazami szacunku,

Aleksandra Mrozek

Zielona Góra, 27 sierpnia 2020 r.

DZ.I.0003.20.2020

**Pani
Aleksandra Mrozek
Radna
Województwa Lubuskiego**

Szanowna Pani Radna,

W odpowiedzi na złożoną 4 sierpnia 2020 r. interpelację w sprawie budowy Centrum Zdrowia Matki i Dziecka i oddziaływania inwestycji na organizację opieki pediatrycznej w regionie, informuję, co następuje:

Ad 1. Czy została przeprowadzona analiza oddziaływania Centrum na organizację i jakość opieki pediatrycznej w regionie? Jeżeli tak, to jaki zespół dokonał tej analizy i jakie są wnioski z niej wypływające?

Analiza opieki pediatrycznej, w tym także budowy Centrum Zdrowia Matki i Dziecka została szczegółowo przeprowadzona m. in. w opracowanym dokumencie pn. „Kierunki rozwoju lecznictwa w zakresie opieki nad matką i dzieckiem w województwie lubuskim”. Skład Zespołu mającego na celu wypracowanie kierunków rozwoju lecznictwa w przedmiotowym zakresie został powołany uchwałą nr 269/3228/14 z dnia 15 lipca 2014 r. – zaktualizowany uchwałą nr 60/745/15 z dnia 6 października 2015 r. Zarządu Województwa Lubuskiego. W jego skład weszli m. in. konsultant krajowy oraz konsultanci wojewódzcy w dziedzinie pediatrii, przedstawiciele podmiotów leczniczych, Narodowego Funduszu Zdrowia, Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz Urzędu Marszałkowskiego.

Potrzeba opracowania powyższego dokumentu została już wskazana w Lubuskiej Strategii Ochrony Zdrowia na lata 2014-2020, która stanowi uzupełnienie Strategii Województwa Lubuskiego 2020 i jednocześnie wskazuje cele strategiczne i operacyjne ściśle powiązane z „Kierunkami rozwoju lecznictwa (...)”, takie jak: dostosowanie opieki zdrowotnej do dynamiki długookresowych trendów demograficznych i epidemiologicznych poprzez poprawę zdrowia dzieci i młodzieży. Autorzy dokumentu (Zespół) podkreślali, co zawarto w treści, że w ramach realizacji przedmiotowego celu powinna nastąpić intensyfikacja działań,

mająca zapewnić optymalny standard w zakresie opieki nad matką dzieckiem. W szczególności konieczny jest rozwój nowoczesnej infrastruktury.

Problem ten mocno zaakcentowała w 2014 r. prof. dr hab. n. med. Anna Dobrzańska, ówczesna konsultant krajowa w dziedzinie pediatrii. „(...)Traktuję tę inwestycję jako pierwszą na liście pilnych działań zmierzających do poprawy dostępności dzieci do świadczeń medycznych na terenie województwa lubuskiego (...) Ogromny niedobór pediatrów, utrudniony dostęp do specjalistów i brak kompleksowości w opiece medycznej nad dziećmi w tym województwie, wymaga natychmiastowych i długofalowych działań naprawczych (...)”.

Ponadto w dokumencie zawarto zapis, iż „najistotniejszym problemem w obszarze zabezpieczenia prawidłowej opieki medycznej dla dzieci jest brak oddziały intensywnej terapii pediatrycznej na terenie województwa lubuskiego. W celu uzyskania pomocy w tym zakresie najczęściej chore dzieci są kierowane do podmiotów leczniczych poza region, co – m.in. z uwagi na konieczność transportu – zmniejsza szanse tych najczęściej chorych na przeżycie i powrót do zdrowia. Specyfika intensywnej terapii dziecięcej wymaga współdziałania specjalistów z różnych dziedzin, m. in.: pediatrii, chirurgii dziecięcej, neurologii, laryngologii, okulistyki czy radiologii, dlatego oddziały takie powinny się tworzyć w placówkach zatrudniających lekarzy tych właśnie specjalności”.

Jednocześnie w przedmiotowym opracowaniu szczegółowo zostały przedstawione problemy występujące w pediatrii oraz innych dziedzinach około pediatrycznych. Wskazano również na możliwości sukcesywnego rozwiązywania deficytów w tej dziedzinie przy udziale środków zewnętrznych takich jak: Regionalny Program Operacyjny – Lubuskie 2020, Program Operacyjny Wiedza Edukacja i Rozwój oraz Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Podkreślić należy, że realizacja celów i zadań wskazanych w dokumencie należy do kompetencji jednostek szczebla nie tylko wojewódzkiego ale także powiatowego i gminnego.

Ponadto, zgodnie z art. 95d. ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2014 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych opinię o celowości inwestycji wydał Wojewoda Lubuski. Dokument ten również stanowi swoistą analizę, tym bardziej że w toku prac biorą udział także powołani przez Wojewodę konsultanci wojewódzcy. 22 sierpnia 2016 r. inwestycja dotycząca utworzenia CZMiD otrzymała pozytywną opinię Wojewody Lubuskiego. Dodatkowo należy zaznaczyć, że Wojewoda zadanie ocenia również w oparciu o „Mapy potrzeb zdrowotnych dla województwa lubuskiego w zakresie leczenia szpitalnego”, priorytety dla regionalnej polityki zdrowotnej, opinię dyrektora Lubuskiego

Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia oraz wspomnianych już konsultantów wojewódzkich.

Korzystając z okazji pragnę podkreślić rolę, jaką odegrał dr med. Tomasz Jarmoliński w toku procedowania nad kwestią sfinansowania budowy CZMiD z funduszy Regionalnego Programu Operacyjnego - Lubuskie 2020. Przed posiedzeniem Komitetu Sterującego 5 października 2016 r. przygotował on wnikliwą analizę, która posłużyła za jedną z podstaw do przekonania członków Komitetu Sterującego do zagłosowania nad pozytywną opinią dla tego projektu. W piśmie tym czytamy m.in. *„(...) Planowane przez Samorząd Województwa utworzenie Centrum Zdrowia Maki i Dziecka, wielospecjalistycznej placówki świadczącej kompleksową opiekę i będącej jednocześnie jednostką nauczania przed- i podyplomowego kadry medycznej, jest z punktu widzenia przyszłości pediatrii w województwie projektem kluczowym. Postulowana struktura Centrum, w tym liczba łóżek, wynika z wnikliwej oceny potrzeb i prognoz opartych o rzetelne dane dotyczące województwa, które w wielu aspektach i szczegółach różnią się od uśrednionych ogólnokrajowych. (...) Wielokrotnie zwracałem uwagę na fakt, iż po „reorganizacji” opieki pediatrycznej szpital wojewódzki w Zielonej Górze, podobnie jak ten w Gorzowie, pełni w zakresie pediatrii rolę szpitala I stopnia referencji (w obydwu powiatach zlikwidowano drugie oddziały pediatrii), w związku z czym musi codziennie przeznaczyć sporą część łóżek dla hospitalizacji „ostrodyzurowych” (...).”*

Dodatkowo pragnę przypomnieć, że kiedy w 2018 r. roku miała ruszyć budowa CZMiD, pojawiły się głosy zwolenników przeniesienia inwestycji w inne miejsce. Dyskusja publiczna, jaka rozwinęła się wówczas wokół tego tematu, doprowadziła do tego, że stanowisko w przedmiotowej sprawie zajęli także dr med. Tomasz Jarmoliński, Konsultant Wojewódzki w dziedzinie pediatrii oraz prof. nadzw. dr hab. med. Ewa Gorczyńska, Konsultant Wojewódzka w dziedzinie onkologii i hematologii dziecięcej. Skierowali wówczas list otwarty do Marszałka Województwa, Prezesa Szpitala, Dziekana Wydziału Lekarskiego i Nauk o Zdrowiu oraz lubuskich Parlamentarzyistów.

W konkluzji listu wskazali: *„ (...) Rozwiązaniem tych [tj. lubuskiej pediatrii] problemów miało być Centrum Zdrowia Matki i Dziecka, którego koncepcja powstała w toku burzliwych i wnikliwych dyskusji z udziałem środowiska medycznego i m.in dzięki temu jest bardzo szczegółowo dopracowana i kompletna. W naszej opinii czas debaty w przedmiotowym temacie już się skończył i nadszedł czas działania. W 2016 roku projekt uzyskał akceptację Wojewody Lubuskiego i Komitetu Sterującego przy Ministrze Zdrowia, co umożliwiło podpisanie umowy na dofinansowanie w ramach RPO. Aktualnie kończy się postępowanie przetargowe w umożliwiającej szybką realizację trybie „zaprojektuj i wybuduj”. Jeśli dziś*

zrezygnujemy z tej inwestycji w przewidzianej lokalizacji i rozpoczniemy debatę o jej przeniesieniu w miejsce, gdzie będzie być może budowany w przyszłości nowy szpital, t z punktu widzenia leczenia dzieci, pozyskiwania nowych kadr pediatrycznych oraz kształcenia studentów medycyny w zakresie pediatrii, będzie to katastrofa. Apelujemy do wszystkich, którym problemy lubuskiej pediatrii są bliskie: dołożymy wszelkich starań, aby wybudować nowy szpital w planowanym terminie w ciągu najbliższych dwóch lat.”

Ad 2. Czy w związku z budową Centrum, jego wyposażeniem i pozyskiwaniem specjalistycznej kadry nie ulegną degradacji oddziały pediatryczne w szpitalach powiatowych?

Odpowiedź na pyt. 1 częściowo zawiera odpowiedź na niniejsze pytania. Uzupełniając, pragnę jeszcze przypomnieć, że w województwie lubuskim od 2000 roku następowała likwidacja oddziałów pediatrycznych. Ich liczba zmniejszyła się o 8, a dostępnych łóżek o 100. Jednym z argumentów dla podmiotów tworzących (samorządów powiatowych) przy likwidacji był aspekt ekonomiczny dotyczący niskiej wyceny procedur pediatrycznych, a także brak specjalistów w dziedzinie pediatrii.

Centrum Zdrowia Matki i Dziecka świadczyć będzie usługi o wysokim stopniu referencyjności. Rola oddziałów pediatrycznych w szpitalach powiatowych nie ulegnie degradacji, z uwagi na fakt, że w dalszym ciągu będą one zabezpieczać świadczenia na podstawowym poziomie.

W planowanej strukturze CZMiD – poza nowymi zakresami świadczeń hospitalizacyjnych (tj. odcinek zakaźny, OIOM dziecięcy, onkologia dziecięca) utworzone zostaną także poradnie specjalistyczne. Poniżej przedstawiam ich wykaz wraz z nazwiskami już pozyskanej kadry specjalistycznej. Planowane poradnie specjalistyczne:

- Neonatologiczna (aktualnie funkcjonuje jako Patologii Noworodka; Zespół lekarzy Oddziału Neonatologii),
- Laktacyjna (aktualnie funkcjonuje bez kontraktu z NFZ; pielęgniarka z Oddziału Neonatologii),
- Neurologopedyczna (osoba także z zatrudnieniem w Oddziale Neonatologii),
- Chirurgiczna dla dzieci (dr Emil Korczak, dr Wojciech Biegański, dr Zapotoczny)
- Urologiczna dla Dzieci (dr hab. med. Marcin Polok, dr med. Jan Nowak, dr Andrzej Haliński, dr Małgorzata Szutkowska)
- Nefrologiczna dla dzieci (dr hab. med. Marcin Zaniew i dr Hanna Błask-Błaszyńska),

- Hematologiczno-Onkologiczna dla dzieci (dr hab. med. Ewa Gorczyńska, dr Kucharska-Barczyk, dr Dariusz Wasiński),
- Endokrynologiczna/Diabetologiczna dla dzieci (dr Ewa Malaryk, dr Katarzyna Ralcewicz-Rut),
- Okulistyczna dla dzieci - retinopatii wcześniaczej (dr Agnieszka Bemben),
- Gastroenterologiczna dla dzieci (prof. Józef Ryżko),
- Alergologiczna dla dzieci (dr Halina Czajkowska-Poźniak)
- Żywienia dla dzieci i dorosłych (dr Izabela Kołakowska-Korcz); aktualnie brak w województwie; współpraca z pracownią żywienia pozajelitowego.
- Kardiologiczna dla dzieci
- Neurologiczna dla dzieci
- Pulmonologiczna dla dzieci
- Otorinolaryngologiczna dla dzieci
- Audiologiczna dla dzieci
- Ortopedyczna (Preluksacyjna) dla dzieci
- Psychologiczna dla dzieci
- Rehabilitacyjna dla dzieci.

Biorąc pod uwagę, że za rok Uniwersytet Zielonogórski opuszczą pierwsi absolwenci kierunku lekarskiego, którzy następnie uzyskają prawo do wykonywania zawodu oraz, że Szpital Uniwersytecki nieustannie stara się o zwiększenie liczby miejsc rezydentckich (aktualnie na pediatrii jest rekordowa liczba rezydentów), należy zakładać, że wyszkolona kadra w przyszłości będzie mogła zasilić także kadry innych podmiotów leczniczych w regionie.

Ad 3. W praktyce realizacja inwestycji powinna przebiegać równolegle z pozyskiwaniem kadry do jej funkcjonowania – jakie mamy zabezpieczenia gwarantujące zatrudnienie specjalistycznej kadry w Centrum?

Władze Szpitala Uniwersyteckiego w Zielonej Górze równolegle z budową CZMiD podjęły działania dotyczące pozyskania wysokospecjalistycznej kadry medycznej.

Co istotne w planowanych Poradniach specjalistycznych kierownictwo obejmą wybitni specjaliści m. in. w Poradni Okulistycznej dla dzieci - retinopatii wcześniaczej – dr Agnieszka Bemben, w Poradni Gastroenterologicznej dla dzieci – prof. dr hab. n. med. Józef Ryżko – wybitny specjalista gastroenterologii dziecięcej, w Poradni Urologicznej dla Dzieci – dr hab.

med. Marcin Polok. Obecność znanych na medycznej arenie kraju (a nawet Europy) specjalistów przyczyni się do pozyskania nowej, młodej kadry lekarskiej, która będzie chciała podjąć szkolenia w ww. dziedzinach.

Obecnie na Klinicznym Oddziale Pediatrii Szpitala Uniwersyteckiego w Zielonej Górze szkolenie specjalizacyjne odbywa trzynastu młodszych asystentów.

Ad 4. Dlaczego tak ważna inwestycja została przygotowana bez udziału większości konsultantów wojewódzkich w dziedzinach pediatrycznych – czy nie będzie to stanowiło problemów dotyczących jej otwarcia?

Nie jest prawdą, że inwestycja została przygotowana bez udziału konsultantów wojewódzkich. Wyrazem tego jest wspomniany wyżej List Otwarty podpisany przez dr n. med. Tomasza Jarmolińskiego Konsultanta Wojewódzkiego w dziedzinie pediatrii oraz dr hab. med. Ewy Gorczyńskiej, prof. nadz. Konsultanta Wojewódzkiego w dziedzinie Onkologii i Hematologii Dziecięcej. Otwarcie inwestycji byłoby zagrożone, gdyby w 2018 roku zapadła decyzja o zmianie lokalizacji Centrum. Aktualnie pełnomocnikiem Prezesa Szpitala Uniwersyteckiego ds. budowy CZMiD jest prof. Marcin Zaniew, który koordynował kwestie struktury i organizacji Centrum, także w porozumieniu ze specjalistami z poszczególnych dziedzin pediatrycznych.

Z poważaniem

Elżbieta Anna Polak
Marszałek Województwa Lubuskiego